



GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.



GÖTEBORGS
UNIVERSITET



LUNDS
UNIVERSITET



UPPSALA
UNIVERSITET

*(Priv.) Lest
50*

DIKTER

AF

VIKTOR MOLL.



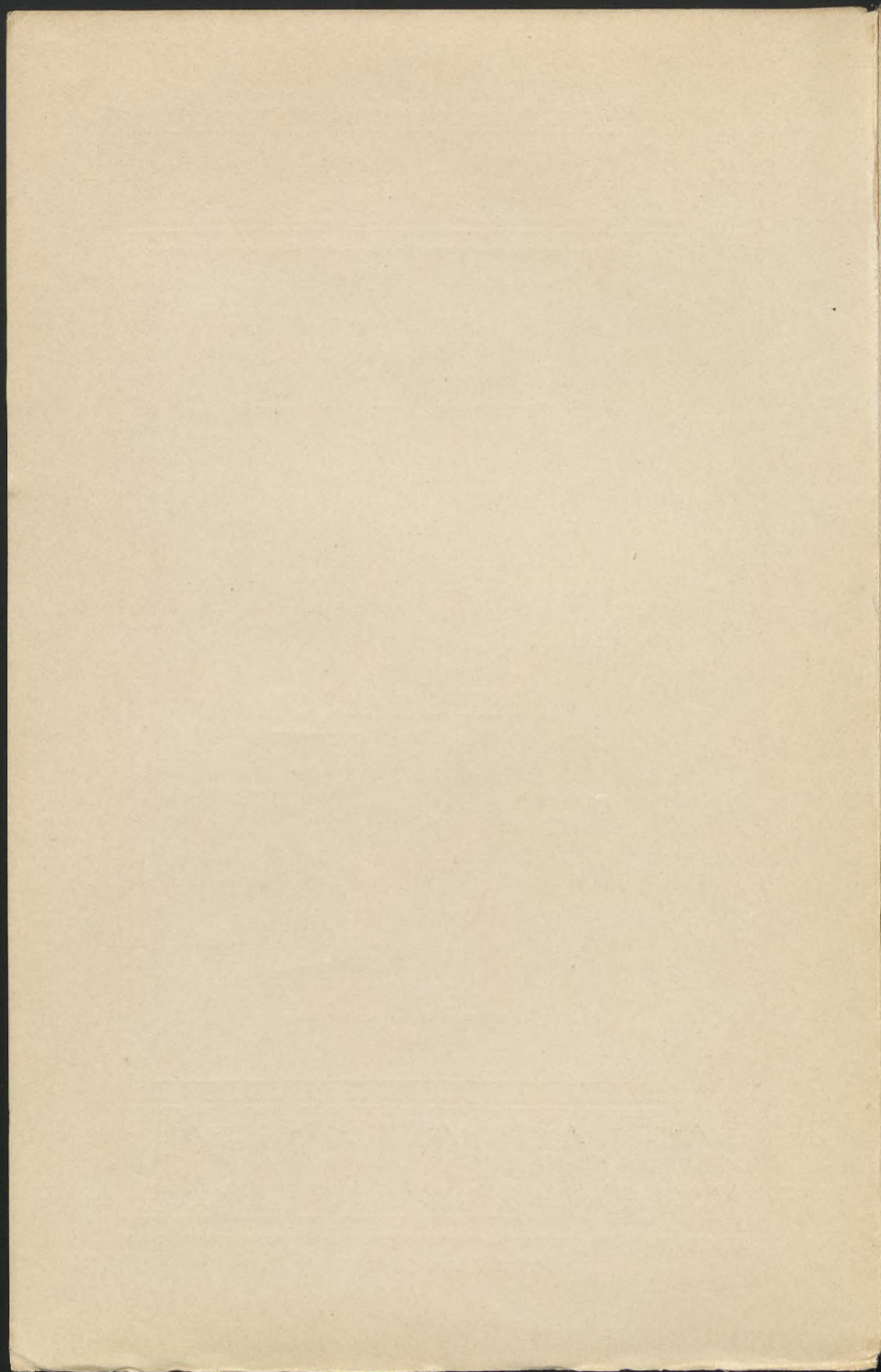
STOCKHOLM

IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI

1885.



Pris: 1 kr. 50 öre.



DIKTER

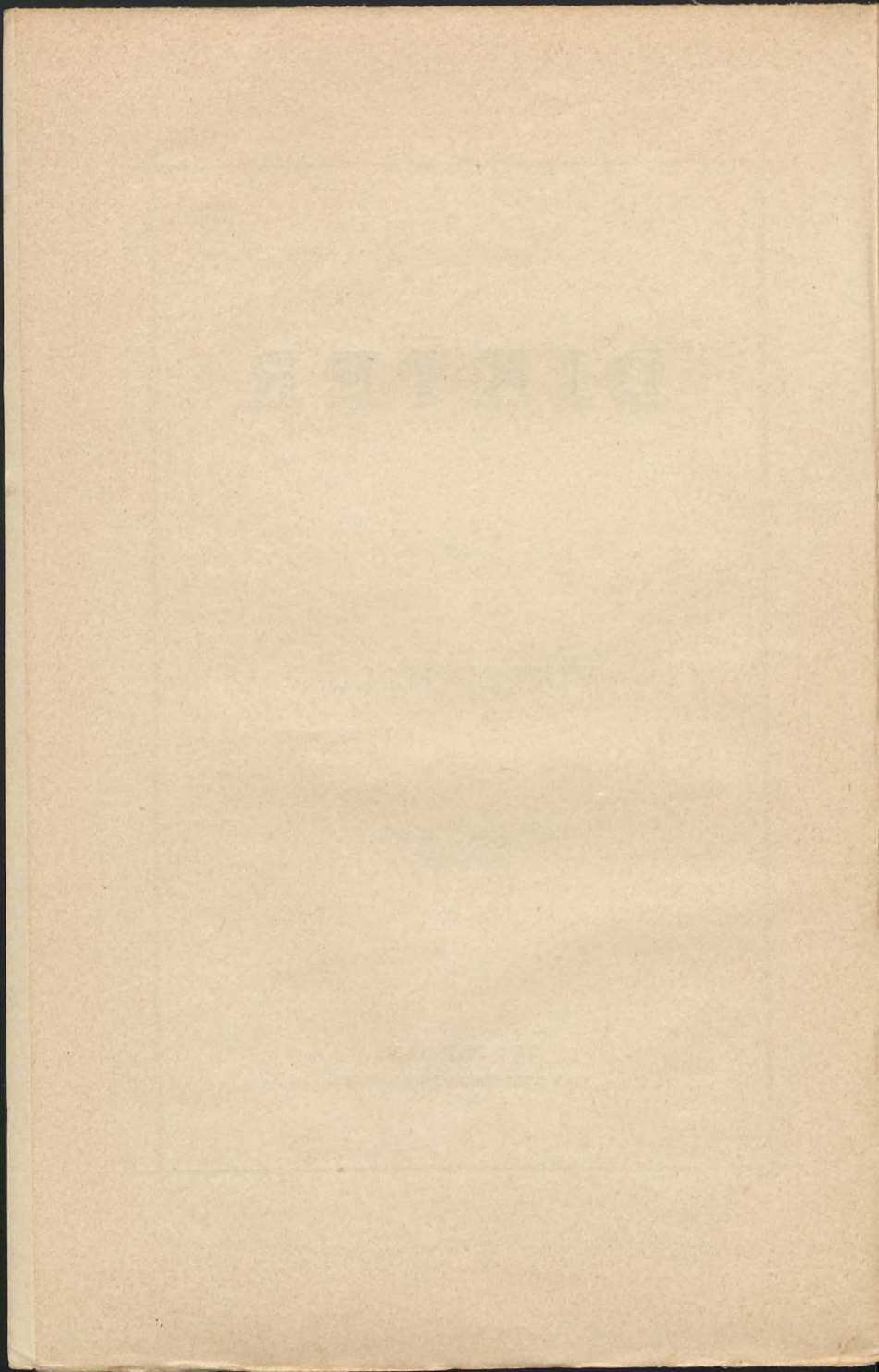
AF

VIKTOR MOLL.



STOCKHOLM

IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI
1885.



INNEHÅLL.

	Sid.
Pressade blommor	1
Mot idealet	3
Menniskosjälén	4
Sångens fjärl	6
Najaden	8
Två syskonblommor	10
Till tröstens engel	12
Trastens drill	14
I skogen	16
Döden	17
Det afgörs icke i en stämningstund	19
Inför den meliska Afrodite	21
Mot den nya världen	23
För fulla segel	24
Hvad som skyar delar	25
En interiör	26
Namn skall han ha	29
Som störst	31
Till en moder	33
Så hviskas det	35

	Sid.
Hvi dog du ifrån moder din	37
I trollens garn	39
Min första jagtbedrift.....	46
En lefnadssaga	49
Botanisten	53
En filosof utan tak.....	55
En spökhistoria	58
På kalljord	61
Vid årsskiftet	63
Det är vår	65
Svanorna.....	66
Löftäkten	68
Det fina just ..	69
I kärlekssmedjan.....	71
Svalan	74
Du egoist	76
Ett frieri.....	77
Med blommor i kruka	79
Ouppskuret	81
På förslaget	82
Min sång	83

Pressade blommor.

Hvarje hjerta har sin flora,
sina egna örter bär,
men dess arter äro lika
hos oss alla ungefär.

Glädjens blomster, liksom sorgens,
de som älska vår — och höst,
de som älska ljus — och skugga,
växa vildt i alla bröst.

Hvar jag helst på hjertats marker,
följande min unga håg,
företagit upptäcktsfärder,
samma blommor jemt jag såg.

Af de enklare jag brutit
några få, som jag fört hem,
der jag sedan med all omsorg
har försökt att pressa dem.

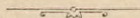
Hvad man här i lifvet älskar,
brukar man ju lyckas med,
och nog har jag mycken kärlek
lagt på mina blommor ned.

Men ändå, hur bleka ha de
icke blifvit för min hand!
Att jag alldeles förstört dem,
vill det tyckas mig ibland.

Ty de vissna, bruna örter,
som jag här törs bjuda på
äro långt ifrån desamma,
som jag såg i fägring stå.

Men fast mycket gått förloradt
under pressningen, jag tror
att af doft och färger något
likväl ännu hos dem bor,

något, som kan återföra
ljufva minnen för en hvar
om de blommor, som hans hjerta
burit i hans bättre dar.



Mot idealet.


Ut, min farkost, ut
på stormupprörda fjärdar!
Fram, min farkost, fram
i nattomhöljda verldar!
Rätt så styr jag dig med säker hand
hän mot idealens ljusa strand.

Bort vid himlens rand,
ur mörker och ur dimma,
skönjer jag af land
en klar, försilfrad strimma.
Här på livvets haf i storm och natt
blef mig strimman till ett tecken satt.

Ut, min farkost, ut
på stormupprörda fjärdar!
Fram, min farkost, fram
i nattomhöljda verldar!
Rätt så styr jag dig med säker hand
hän mot idealens ljusa strand.



Menniskosjälén.

m bord på en bräcklig farkost,
betrodd åt en lågsint slaf,
ett ungdomligt, gåtfullt väsen
kringirrar på skummigt haf

och söker med ifrigt sinne
och söker med fiken håg,
som oförgångliga perlor
hon sökte i hafvets våg.

Den mjellhvita skuldrans skärhet
och barmens nyfallna snö
förråda, att hon är danad
af skummet på lifvets sjö.

De halfvuxna fjärilsvingar,
guldskimrande, som hon bär,
de tälja, att hon skall blifva,
hvad ännu hon icke är.

Och blickens oändliga trånad,
af siarljus genomträngd,
den vittnar om hennes ursprung
från trons odödlighetsängd. —

Du gåtfulla, skära väsen,
med adel i din gestalt,
hvem är du och, säg, hvad söker,
hvad söker du öfverallt? —

Du är, om jag rätt förstått det,
en kännande menskosjäl,
som här i en bräcklig farkost,
betrodd åt en lågsint träl,

af evighetslängtan drifven,
försakande rast och ro,
bland villande vågor letar
en grund för ditt hopp, din tro.



Sångens fjäril.

I skogens kalla, frusna värld
bor fjerran i en stuga
en gumma, med ett myrträd,
en fjäril och en fluga.

När vinterns sol, i spisen tänd,
begrinner stugan värma,
strax skjuter myrten sina skott,
och flugan böjar svärma.

Men fjärlin bara längtar, han.
Han tror, som andra dörar,
på hvad han aldrig, aldrig sett,
på blommor, sol och vårar.

Han tror på hviskningen derom,
som i hans hjerta talar,
och flyger så att söka dem
en dag, kring berg och dalar.

Men, ack, der ute sofver allt
i drifvans hvita sängar,
och ej en enda ton går ut
från lifvets frusna strängar.

Då gripes han af verdens frost.
Det kyler i hans hjerta,
och tron på blommor, sol och vår
förlorar han med smärta. —

Tillbaka, fjäril, ja, vänd om
till gummans varma stuga,
och håll till godo med dess vår —
en myrten och en fluga! — —

Du, sångens fjäril i hvart bröst,
stäng dig i stugan inne,
ty nu är vinter. Snart det blir
nog vår i verdens sinne.



Najaden.

I bland vass- och neckrosbladen
sitter, spelande, najaden,
och hvad själ och ande har
med sitt spel hon drar.

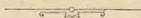
Grodan qväker, hjertenupen,
snäckan öppnar sig i djupen,
bubblan, fånglad ner i dyn,
trår mot vattnets bryn.

Sjelfva fiskarna, de stumma,
som ha rykte vara dumma,
stilla stå och lyssna till
pipans klara drill. —

Ännu har det aldrig felat,
ljufva barn, när du har spelat,
att jag icke känt hos mig
lust att härma dig.

Du vill sorgerna förjaga,
du vill sinnet uppåt draga,
du vill stoft från vingen två,
det vill jag också!

Lär mig såsom du att spela,
lär mig att min värld besjäla,
lär mig bubblan ner i dyn
locka upp mot skyn!



Två syskonblommor.

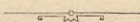
Två syskonblommor lifvet bär.
På samma stjelk de växa här,
och till hvar Jul plär en af dem
slå ut i alla hem.

Hon kallas *minne*, och hon är
helt säkert för oss alla kär.
Den andra, hvilken kallas *hopp*,
hvert Nyår skjuter knopp.

Fast barn af denna jordens stoft,
du minnets blomma, o hvad doft
af barnafröjd och helgefrid
du ger vår juletid!

Du hoppets späda, fina knopp,
som sällan växer system opp,
hvad du i nyårstider just
ger nyfödd håg och lust!

Jag tar er, ljufva blomsterbarn,
och lindar kring er glädjens garn
och kastar in er i hvart hus
bland jul- och nyårsljus.



Till tröstens engel.

Flyg från ditt himmelska Jerusalem
ned till vår jord, till sorgens rätta hem,
och låt de qvalda smaka få en droppe,
en droppe blott, af fröjderna deroppe!

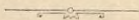
Från lifvets träd, som växer i din stad,
bryt och tag med dig några gröna blad
och lägg dem på de många såren röda,
ur hvilka själarna på jorden blöda!

Tag från Guds klarhets sken en stråle der
och hit till jordens köld och mörker bär
och låt den här få värma och få lysa
i alla hjertan, som i lifvet frysa!

Stick ned din hand i lifvets svala ström!
Kanhända fastna några droppar. Göm,
ack göm dem för hvar stum, förtorkad tunga,
som icke mer kan bedja eller sjunga!

Och fånga, fånga blott en enda ton
från sångerna, som ljuda kring Guds tron!
Ack, länge här förgäfves månget öra
har bidat att en sådan ton få höra!

Flyg från ditt himmelska Jerusalem
ned till vår jord, till sorgens rätta hem,
och låt de qualde smaka få en droppe,
en droppe blott, af fröjderna deroppe!



Trastens drill.

Fn enda liten drill jag har,
och den jag sjunger alla dar,
så här, om jag ej miste tar:
hvad Gud är god, och hvad jag här
i lifvet lycklig är!

Du tycker den kan vara lätt
att sjunga både klart och rätt,
men jag har likväl mången sett,
som aldrig lärt en ton en gång
utaf min lilla sång.

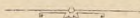
Men har du tålmod, så vill
jag visa dig, hur det går till
att lära dig min lilla drill
och så till sist, en vacker dag,
bli lika glad som jag. —

Jo, får du håg med lysten blick
betrakta, hvad du icke fick,
strax näbben under vingen stick!
Det lilla, som du kanske fått,
blir annars mindre blott.

Och har du lust att hänga läpp
och gå på krycka och på käpp,
lyd mig och strax på stund dem släpp
och tag i stället vingar på!
Tro blott, så skall det gå!

Men finner du dig ändock böjd
att stundom vara mindre nöjd,
kom, följ mig upp i solig höjd,
der, i Guds åsyn, du skall se,
att snart du börjar le.

Jag vill berätta dig mitt rön:
man klarnar under lof och bön;
och äfven du skall få till lön,
att du min lilla drill till slut
med fröjd kan sjunga ut!



I skogen.

I skogens tysta, stilla värld,
 långt ifrån livvets sorl och flärd,
 der blott en ensam taltrast slår,
 och allting som i väntan står,
 det fins en plats, som är mig kär. —
 Mig sjelf jag finner säkrast der.

I skogen, slingrande sig fram
 kring mossig sten och vindfäld stam,
 det fins en stig. Hur långt den bär,
 outransakadt ännu är. —
 Min bästa vän, dig ensamhet,
 jag råkar säkrast der, jag vet.

I skogen fins en kyrka sval,
 med pelare i tusental,
 med höghvälfd dôme, besatt med ljus
 och fylld af evigt orgelbrus.
 Förströdd af inga världens ljud,
 jag finner säkrast der min Gud.

Döden.

Bort, fula bild! Jag kan dig icke tåla,
benrangersman med urgräfd ögonhåla!
Du är en vrångbild, du, som mycket annat,
af hvad som Gud skapt skönt, men vi förbannat.

Man med din bild min barndom re'n förskräckte.
För dig man fasa i mitt hjerta väckte.
Med dig man grumlat mina känslöströmmar
och stört de vackraste af mina drömmar.

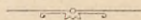
Som ovän gafs du mig i vaggan redan,
men är min vän, det har jag fattat sedan.
Jag känner djupt hur mycket denna villa
om dödens väsen gjort mitt hjerta illa.

O, att jag kunde dikta om din saga,
den fula masken från ditt anlet' taga,
ditt väsen för all verlden uppenbara,
och Herrens stora nåd i dig förklara!

O, att ändå för menskorna jag finge
förråda, att du bär en engels vinge,
förråda, att du bär en engels hjerta,
som ömmar för all världens nöd och smärta,

och icke ömmar blott, nej, som förlossar
de alla, hvilka lifvets gissel krossar,
och från all sömnlöshet, allt qual i tiden
förhjelper dem till hvilan och till friden,

att när en dag du hos en hvar skall stanna
och lägga ena handen på hans panna,
den andra på hans hjerta, han må kunna,
med fröjd sig dödens goda gåfva unna.



Det afgörs icke i en stämmingsstund.

Det afgörs icke i en stämmingsstund —
då hjertats unga, varma drömmar draga
liksom ett segertåg förbi vår syn
och te i guld och purpur livvets saga —

om denna kärlek till en helig sak,
om detta mod att henne gladt försvara,
om denna lust att offra henne allt
hos oss är mer än fagra känslor bara.

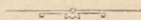
En dag skall uppenbara om det slag
af kärlekssinne, hvilket blef oss gifvet,
har glöd allenast under löftets stund,
men aska se'n för resten utaf lifvet.

En dag skall pröfva om vårt mod är mer
än bubblan, som sin verld i solen hvälfver,
men brister snart och sedan dagen lång
i gruset ligger, som en tår, och skälfver;

och om den åder, full af offringlust,
som ur vårt väsens djupa lager bryter,
ej bara under våren vatten ger,
men sedan under sommarhettan tryter.

Det afgörs icke i en stämmingsstund,
då hjertats unga, varma drömmar draga
liksom ett segertåg förbi vår syn
och te i guld och purpur livvets saga.

Nej, först i livvets fulla verklighet,
då mellan ondt och godt det gäller valet,
det afgörs om vi skola trogna bli
den ed vi svuro ungdomsidealet.



Inför den meliska Afrodite.

Det lisa är att skåda få —
om ock i marmor blott —
två lungor i ett qvinnobröst,
som plats att andas fått;

att se en barm, hvars höga sjö
af intet fångsel vet,
just bygd att kunna amma upp
en bättre mensklighet;

att se i härlig yppighet
en midja lös och fri,
ett osnördt qvinnolif med rum
för slägtets vagga i.

Jag andas. Det en lisa är.
Det gör ens själ så godt
och dock så ondt, vid tanken på
att det är marmor blott,

att denna härliga gestalt
så långt skall vara skild,
med sina ädla, jemna mått,
ifrån vår kvinnas bild.

För henne, omedveten om
sin synd och sina brott
mot skönhetens och helsans lag,
med sångarharm jag stått.

Men vid det första grepp jag tog,
min lyras sträng gick af,
ty för hvad fult, missbildadt är
ej Gud mig sången gaf. —

Och dock är kvinnans väsen hvad
jag skönast såg och ser,
näst barnet, som vid hennes barm
i oskuldsdrömmar ler.

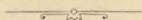
O, blif ditt väsen trogen då!
Kläd af dig fals och flärd
och gif dig, skapad som du är,
tillbaka åt din värld!

Mot den nya världen.

Högt vräker lifvets haf! Må tro, det vill
i upprörd sjö kompass och sjökort till
att mellan bränningarna ställa färden
bort från den gamla mot den nya världen.

Bort från den gamla med dess trånga rum,
der våra synder kräktat in hvar tum,
hän mot den nya, med dess vida platser
för goda löften, fasta föresatser.

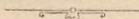
Väl dig, som greps af denna glada lust
att lägga ut från gamla världens kust!
Dig trefaldt väl, när du med knäppta händer
kan tacka Gud på nya världens stränder!



För fulla segel.

För fulla segel! Sätt till hvarje klut!
Tag säker blick för säker kurs förut!
Och låt se'n gå, hvad rigg och skuta tål,
om du vill nå ditt föresatta mål.

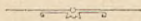
Du får ej ta in ref och lägga bi,
då gå dig tusen seglare förbi,
och när ditt drömda land sent visar sig,
dess fyllda hamn har icke rum för dig.



Hvad som skyar delar.

Nyss drog en stormby öfver nejder vida,
med blixtar täta och med skurar strida.
Nu går en stråle fram ur brystna skyar
och väcker, värmer, helar och förnyar.

Så falla ofta hårda ord och tårar,
som slagregn, öfver menskohjertats vårar.
Det ord, den blick, som se'n försonar, helar,
är just den stråle, hvilken skyar delar.



En interiör.

Genom luftiga gardiner
solen in i rummet skiner.
Ingen henne må förtycka,
att hon dela vill vår lycka. —

* * *

Han är aldeles betagen
i de rosiga små dragen,
och vid barnets åsyn faller
från hans hjerta alla galler.

Outtröttlig, sent och tida,
sitter han invid min sida,
vaggande sin egen väna
bild af menniska på knäna.

Öfverlycklig långa stunder,
som framför ett litet under,
räknar han till hjerteslagen,
lyssnar han till andedragen,

håller trogen fast dess fina,
späda händer mellan sina
och kan icke nog beskåda
skilnaden emellan båda.

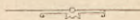
Och hur lätthänt han kan vara,
när han låter handen fara
varsamt under hvita linnet
på det mjuka, mjella skinnet,

eller tar i sina armar
liten kärlekgud, som larmar,
der han ligger, kry och vaken,
utan vingar, men spritt naken.

Ja, det vore värdt att skåda,
tänker jag, att se dem båda,
barn och fader, lika glada,
i hvarandras fröjd sig bada. —

Råkar han då se mig, händer,
att från barnet han sig vänder
litet samvetssjuk, jag tycker,
och min hand med värme trycker.

Och jag trycker hans tillbaka,
och han sluter barn och maka,
med en glädje utan smärta,
till sitt fulla fadershjerta.



Namn skall han ha.

Namn skall han ha.
Tveksam i valet,
har jag likväl
stannat i qvalet.

Det är ej värdt
längre att leta.
Jag vill dra lott
hvad han skall heta.

Lägga jag vill
ner i min urna
namn, som bland oss
kända och burna,

framstå ibland
stjernornas vimmel,
strålande på
minnenas himmel,

och med en bön
vill jag se'n draga
det, som skall bli
en gång hans saga.

Dock männe ej
fåviskt det vore
söka bland män,
kände och store,

efter de namn,
hvilka re'n klinga.
Klokare då
taga ett ringa,

obemärkt namn,
alldaga gerna,
så får han sjelf
tända dess stjerna.

Som störst.

I många livets fall en mor
står oupphinnelig och stor,
men störst hon kanske är ändå,
när sjukdom faller på.

Ty hvem, då hvarje annan står
i råd- och hjälplöshet, förmår,
som hon, att gå med lugn och sans
och skänka vård och ans?

Som hon vid bädden ingen kan
ett kyligt omslag lägga an
och byta om och gifva in
med samma glada sinn.

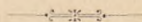
Och hvem kan gå så lätt på tå,
och hvem kan så förstå sig på
att skaka örngåttskudden mjuk
för den, som ligger sjuk?

Och hvem vet blanda läskedryck
och hämma pulsens höga tryck
och hålla svalkande sin hand,
som hon, på pannans brand?

Som hon väl ingen heller har
kraft att i nätter och i dar,
med evighet i hvar minut,
i vaka hålla ut.

Och ingen heller att stå bi,
då dödens engel griper i
en, eller kanske flera, af
dem Gud åt henne gaf. —

Ja, vill man se en moder störst,
då måste man ha skådat först,
hvad allt, i kärlek, hon fördrar
i svåra sjukdomsdrar.



Till en moder.

Jag väft af blått, jag väft af hvitt,
af oskuld och af tro
ett täcke, åt hvars mjuka skydd
du kan ditt barn förtro.

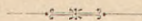
Mitt val af färger är nu blott
åt tidens smak en gärd.
De skulle stämma, tyckte jag,
med vaggans hela verld:

med rummets ton, och engelns drägt,
som säkert vaktar der,
och med din egen modersblick,
då den som vackrast är,

och med det sinne hos ditt barn,
som redan tidigt väckt,
förrådande sitt väsens art,
till himlens blå sig sträckt. —

Det händer så, och att nu så
det händer, är ju väl:
hvad barnet ser, det stannar lätt
som ljustryck på dess själ.

Väf därför gerna blått och hvitt
omkring din älsklings bo,
och barnets själ skall uppta det
som oskuld och som tro.



Så hviskas det.

Det hviskningsvis berättas om
ett giftigt bi, som flyger
på blomsterängarna omkring
och död i lifvet smyger.

Med vaknad vår och fågelsång
förstörar'n också väckes;
och vida öfver blomsterfält
hans ströftåg sedan sträckes.

Då vissna knoppar, friska förr,
som utaf frosten bitna.
De hänga sina hufvuden,
och deras blomblad hitna.

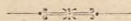
Har stjelkarna han brutit af?
Han gjort hvad som är värre:
Han öppnat, hvad som menadt var
att öppnas af vår Herre.

I knoppens inre späda värld,
dess hemligaste gömma,
som skulle ostörd länge än
i vårens dagar drömma,

med oskär håg han tränger in
för att dess honung smaka
och gäcker alla elfvor, som
kring knoppens oskuld vaka.

Och hur han der, af ingen sedd,
i det fördolda suger,
så gör han, att den knoppen ej
till blomma nå'nsin duger. — —

Så hviskas det. En hvar, som fått
en blomstergård att vakta,
med löftesrika knoppar i,
må dem med omsorg akta!



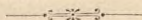
Hvi dog du ifrån moder din?

Hvi dog du ifrån moder din?
Hur nändes Herren, pilten min,
dig från mitt hjerta skilja?
Min enda tröst, min verld du var,
det enda hopp jag hade qvar.
Jag fattar ej Guds vilja! —

Jag var din tröst, den var dig nog,
och upp till sig din tröst Gud tog
af kärlek till oss bara,
att du din tröst skall söka der,
hvarest din gosse hemma är
och hemma ock vill vara.

Jag var det hopp du byggde på.
Det hoppet kunde ej bestå.
Gud tog ditt hopp ur verlden
till himlen, som dig ofvan är,
och satte mig som stjerna här
att lysa dig på färden.

Jag var den värld, som fångat dig,
och Gud, han tog din värld till sig.
Förstår du ej hans mening
att han vill dra dig efteråt,
och att han med din sorg och gråt
vill endast vår förening.



I trollens garn.

1.

Klockan knäpper sina tick. — —
 Det är sol i moderns blick.

Det är sol der ut' i verlden,
 sol på hvita hufvudgården,
 hvarest piltens hufvud skönt
 hvilat, också gloriekrönt.

Hon sin gosse väckt och kysst.
 Och nu är det sabbatstyst,
 der hon sitter med hans fina
 händer, knäpta mellan sina,
 och i lifvets morgon skön
 ber med honom barnens bön:

»Gud, som hafver barnen kär,
 se till mig, som liten är!
 Hvert jag mig i verlden vänder,
 står min väg i dina händer.
 Lyckan kommer, lyckan går.
 Den Gud älskar lyckan får.»

Klockan knäpper sina tick. — —
Det är sol i moderns blick.
Det är sol der ut i verden,
sol på hvita hufvudgården,
hvarest barnets hufvud skönt
hvilat, också gloriekrönt.

2.

»Kära moder, jag, som andra,
vill i verden ut och vandra.
Lyckan vill jag fresta på.
Mången gosse sprang med tvenne
bara fötter fatt på henne.
Kanske äfven jag gör så.» —

I hans rensel modern lade,¹
hvad hans yrke nödigt hade
och hvad mer hon kunde ge.
— »Ej vill jag din reslust klandra,
gör dock ej i allt som andra:
glöm ej bort din Gud, som de!» —

Gossen vandrar ut i världen.
Lyckan, hvart han ställer färden,
visar sig beständigt huld.
Rykte han i lifvet vinner,
kärlek han bland menskor finner,
och i renseln spar han guld. — —

Kom nu så en qväll, då, trogen
gammal vana, han i skogen
reder bädd bland blommig ljung.
Efter dagens glada möda
kröna nattens rosenröda
drömmar honom der till kung.

Sommarqvällens guldmoln draga,
som hans egen sköna saga,
öfver himmel azurblå.
Kärlek, som all världen andas,
i hans egna känslor blandas —
men då faller natten på.

Aftonrodnans skimmer slocknar.
Skymningen i skogen tjocknar.
Mellans trädens dunkla rad
underligt sig dimman slingrar
och slår ormligt sina ringlar
omkring gossens lägerstad.

Tyst! — Det är ej dimma bara!
Det är varelsor, som fara
hand i hand och ring i ring.
Det är skogsfruns lätta skaror,
som i natten lägga snaror.
Spring för lifvet, gosse, spring! —

Men för sent! Han kan ej längre.
Trollen skocka sig allt trängre
kring sitt funna menskobarn.
Och hvarhelst han fram vill tränga,
ljusa flickor honom stänga
vägen med förtrolladt garn.

Han vill slita det, men kan ej.
Han vill bedja, men han fann ej
några ord att bedja med.
Ty bland villorna på färden
har han länge se'n i verlden
glömt sin vackra barndomssed.

Och när skön — som det är gifvet
allt förföriskt här i lifvet —
skogsfrun, under skepnad af
kärlekens och sångens flicka,
bjuder honom vin att dricka,
hemtadt ifrån glömskans haf,

faller gossen, i hvars sinne
fäfanget månet barndomsminne
hjelpande sträckt ut sin arm,
viljelös och öfvervunnen,
med pokalens guld vid munnen,
till sin nakna huldras barm.

Hejsan! Trollens jubel skallar
vida mellan skogens tallar,
der nu rastlöst natten om
skogsfrun öfver kärr och mosse
dansar själen ur sin gosse,
tills det dagas småningom.

Men då bleknar nattens elfva;
hennes lemmar börja skälva;
ängsligt ser hon sig omkring.
Magrare hon blir om armen,
skrumpnare hon blir om barmen,
blåare kring ögats ring.

Och när solen sent omsider
öfver skogens toppar glider,
finner gossen, till sin skräck,
blott ett spöke i sitt sköte
håligt stirra sig till möte
och fly bort med skratt och gäck.

Gossen ligger qvar på ljuven,
i sin unga lifsrot stungen,
snärjd i trollens fina garn.
Men i hemmet bort i fjerran
satt hans mor och bad till Herran
för sitt vilseförda barn.

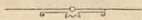
3.

Klockan knäpper sina tick. — —
Det är natt i moderns blick.
Det är natt der ut' i verlden,
natt på hvita hufvudgården,
hvarest gossens hufvud matt
hvilat, också höljdt i natt.

Hon ur trollens fina garn
nyss med nöd har ryckt sitt barn.
Hon har väckt med fåreströmmar
ynglingen ur villors drömmar,
och nu tar hon åter opp
barnets bön med tro och hopp.

»Gud, som hafver barnen kär,
se till mig som liten är!
Hvart jag mig i verlden vänder,
står min väg i dina händer.
Lyckan kommer, lyckan går.
Den Gud älskar lyckan får.» —

Och vid klockans jemna tick
ljusnar det i moderns blick,
ljusnar det der ut' i verlden,
ljusnar det kring hufvudgården,
bådande att natten än
bytas kan till dag igen.



Min första jagtbedrift.

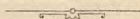
Jag tog min pilbössa, varm i hågen,
och se'n jag väl hade pröfvat bågen
och pröfvat pilen med jernspets på,
smög jag mig tyst ner till sjön på tå.
Jag hade hört, att det ofta händer,
när natten stundar, att vassens änder
från grunda gölarnas dy och slam
på öppna fjärdarna komma fram.
Jag låg och lurade, argt som räfven,
och der kom simmande fram ur säfven
en and med ungar, som tätt i flock
sin moder följde och hennes lock.
De summo trygge, de summo glade
på smeksamt lyftande våg, som hade
om verdens faror de intet hört,
och af dess onda dem intet rört.
De summo närmre. Jag bågen spände.
Jag hjertats slag emot tröjan kände,
tog noga sigte, förrän jag gaf
åt pilen vingar och tryckte af.

Den hven, den hven med en ton af smärta
 och sig begrof uti andmors hjerta.
 Blott några vingslag hon ängsligt slog,
 såg på de hjälplösa små — och dog. — — —
 Men ve, hvad hade jag gjort? — Vid stranden,
 der låg min gerning, den döda anden,
 och kring sin moder, ännu helt varm,
 med blodig pil uti blodig barm,
 den ängsligt pipande, späda skaran
 sig trängde tätt, som till skydd i faran.
 Det var en syn af oändligt ve,
 af hjertegripande nöd att se.
 Och all min glädje, min frid var borta.
 Mitt jägarhjerta, det kom till korta.
 Det sved derinne, som om det var
 i det den mördande pilen skar.
 Ja, aldrig någonsin skall jag glömma
 hur barnatårarna kunna strömma,
 hur såradt samvetes väckta röst
 högt ock kan klaga i piltens bröst,
 och hur för evigt man tror sig jorda
 sin glädje bredvid det illa gjorda.

* * *

Du fagra bild af mig sjelf, som satt
 och grät i skymmande juninatt,

du lilla barn, o hur kär jag har dig!
På minnets armar jag ofta tar dig.
Det är, som vore det mig en tröst,
att ännu höra din klagoröst.
Det är en lisa för mig att känna
hur barnatårarna ännu bränna. — —
När länge re'n man i lifvet glömt
att fälla tårar och noga gömt
de veka känslor, som ännu finnas,
då är det godt att ibland få minnas,
hur ren och känslig man likväl var
en gång i barndomens oskuldsdar.



En lefnadssaga.

I gården bodde det, till allas våda,
en gumma med sin hund, folkilskna båda.
Väl kunde ingen af dem bitas just,
men det var brist på tänder, ej på lust.

Men fast de morrade åt alla andra,
de lefde alltid såta med hvarandra.
Ur samma fat de åto utan split,
och drucko kaffe sams på samma bit. —

Så gick hon, grå och gammal här på jorden,
ett föremål för hån och löje vorden,
och ingen kände till den dag, som låg
emellan morgon och den qväll man såg. —

Dock fans en tid, då hon var annorlunda,
med ögon klara och med kinder runda,
då kärlekslängtande i unga dar
sitt rika hjerta hon i fånget bar.

Det hjertat var ej ensamt gjordt för henne,
nej, det var skapadt, kände hon, för tvenne,
och derfor fann hon ingen rast och ro
förrän hon fått det åt en ann' förtro.

Det gick så lätt, gick allt för lätt kanhända,
och tog så med förskräckelse en ända.
Det blef den gamla visan om igen
om sviken kärlek och om trolös vän. —

Nu kom en tid, då bitterhetens smärta
gick löst mot lifvets lust i hennes hjerta,
då striden gälde om i hennes bröst
det skulle blifva sommar eller höst.

Men fast det länge vägde, gick omsider
dock sommarn fram ur hennes hjertas strider,
och hon fick åter sin förtröstan på,
att hvarje hjerta skapadt är för två.

Ej mer som förr sin kammardörr hon stängde.
Hon ut i menskovimlet åter trängde,
med sinnet fullt af vaknade begär
att få i lifvet hålla någon kär.

Och när hon så en dag blef varse tvenne
små magra armar sträcka sig mot henne
och bedja på sitt uttrycksfulla sätt,
tog hennes hjerta åter ut sin rätt.

Och liten pilt, som så fick skydd och hägnad,
blef hennes hjertetröst och ögonfägnad
och räddade, hvad hon från unga dar
af ljus i blicken ännu egde kvar. —

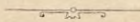
Men när han vuxit stor och stark, så hände,
att han för stor och stark en dag sig kände
och gjorde då, hvad tusen förr och se'n:
det hjerta, som han fått, gaf han igen. —

Så satt hon nu, en resa till bedragen
uppå sin lefnadstro. Men från den dagen
kröp hon tillsamman som en igelkott
och sköt åt alla håll ut taggar blott.

Men någon måste hennes hjerta taga.
»Väl fins der alltid någonting att gnaga»,
hon sade bittert i en bitter stund
och gaf så bort det åt en stackars hund.

Det var nu ock ett val! Men lyckligt föll det,
ty trogen in i döden han behöll det.
Och så fick gummans hjerta dock till slut
invid ett annat hjerta hvila ut. — — —

Men hvem har lust att hädanefter klandra,
att hund och gumma lefde för hvarandra,
och att de i en verld af kif och split
sitt kaffe drucko sams på samma bit?



Botanisten.

Der gick en dag en ung munsjör
med spade, flora och portör
bland blommorna på fält och gården
att lära visdom här i världen.

Der satt en lilja, vit och skär,
och doftade: Kom hit och lär
dig, att det hvita, rena, fromma
är honungen i lifvets blomma!

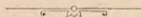
Der stod ett smultronstånd i glöd
och sina frukter honom bjöd
och prisade som högst att kunna
sitt bästa här åt andra unna.

Der satt ett ax tungt på sitt strå.
Det teg, men talade ändå
om hur allt moget fritt sig höjer,
men ändå ödmjukt djupt sig böjer. —

Men gossen hade icke tid
att uppehålla sig dervid,
han hade viktigare göra —
att allt till klass och ordning föra.

Så gick han väsendet förbi,
och vid att ständigt leta i
det lilla i naturens flora
gick han förlustig om det stora.

Och därför blef han botanist
till hälften blott. Det var ej brist
på tankeskärpa eller minne, —
nej, det var brist på andesinne.



En filosof utan tak.

Här jag sitter helt allen,
utan hatt i solens sken,
och i regnet utan kappa,
och ändå vill det ej nappa. —
Men jag skall väl lyda prestens bud
och ta såväl ondt som godt från Gud.

Som en annan stackars flundra
börjar jag till sist att undra
och kan icke rätt bli klok
på att allting går på tok. —
Men jag skall väl lyda prestens bud
och ta såväl ondt som godt från Gud.

Verlden tycker jag är stygg,
och så full med broms och mygg,
hvilka passa på och bita
dem, som inga strumpor slita. —

Men jag skall väl lyda prestens bud
och ta såväl ondt som godt från Gud.

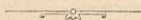
Och hur tankarna sig länka,
kommer jag med ens att tänka
på, hur jag får gå med skam,
lappad både bak och fram. —
Men jag skall väl lyda prestens bud
och ta såväl ondt som godt från Gud.

Och så kan jag ej förklara
hvarför jag skall hungrig vara,
när jag vet, att mången får
äta mer, än han förmår. —
Men jag skall väl lyda prestens bud
och ta såväl ondt som godt från Gud.

Och så fins i verlden här
ingen, som mig håller kär.
Ibland brist jag känt, den största
är att efter kärlek törsta. —
Men jag skall väl lyda prestens bud
och ta såväl ondt som godt från Gud.

Du, som har, som jag, bekymmer,
gör som jag, när qvällen skymmer!

Sök bland buskarna ett bo
och dig gråt till sömn och ro!
Och du skall väl lyda prestens bud
och ta såväl ondt som godt från Gud!



En spökhistoria.

Det börjar skymma alltmer och mer,
och ängslig pilt utåt vägen ser.

Och liten tår
i ögat står.

Men hvad den mormor kan dröja!

Och syrsan piper i väggen här,
Och råttan gnager i hörnet der.

I hjertat klack,
när nyss det sprack
i gamla skåpet af furu.

Och tal om huldror och troll hans mins
och annat tyg, som i världen fins,
och glömmet så,
att englar små
det också finnes i världen.

Han kryper tyst upp i mormors stol
och slår kring hufvudet hennes kjol
och tror, att der
han säker är
för alla spöken och gastar. —

Men tyst! — Det tassar derutanför,
och steg han tydligt på trappan hör;
och ej det lät
som mormors fjät,
som väl han skiljer från andras.

På dörr'n det krafsar. Den öppnas re'n.
Det går en kåre till merg och ben,
och hjertat slår,
så att det går
helt visst ur takten för alltid.

Nu stryker något förbi hans stol.
Och ve, det griper i mormors kjoll!
Ett fasans rop!
Med allt i hop
han tror, att nu det är ände.

Af trollet kramad, han kring sig slår,
då i detsamma — en kyss han får,

och liten arm
till liten barm
hans kind så innerligt trycker.

Hvad, kramas trolle på detta sätt?
Det hänger aldrig tillhoppa rätt.
Han tittar flink
upp i en blink
och vill ej tro sina ögon.

Han ropar högt som i fröjd ett namn
och far besatt rakt i trollets famn.
Och tårar små
ur ögon blå
som takdropp perla och trilla.

Ack, kära Lisa, det var då du!
Att det var trollet, jag trodde ju!
Du mig bestämdt
från vettet skrämt. —
Men nu må mormor bli borta!

På kalljord,

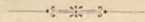
Fmot vanan väckt en morgon
af en annan än sin mor,
kände han för första gången
lifvets kyla, som jag tror.

Hon var död. — Han visste föga
hvad det talet innebar,
men han kände, att hans väsen
ut på kalljord flyttadt var.

Om i hemmets drifhusvärme
han ännu en tid fått stå,
mycket annorlunda hade
han helt säkert blifvit då.

Men nu fick i stället frosten
tidigt bita i hans knopp,
och så blef han här i lifvet
krympling så till själ som kropp. — — —

Sådant händer, händer ofta,
händer på en enda natt,
när om våren alltför tidigt
plantan blir på kalljord satt.



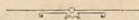
Vid årsskiftet.

Mäktigt det i rymden brusar,
jorden darrar i sin grund,
när det långa tåget rusar
fram i stjernlös midnattsstund.
Allt förkrossande det går
i sitt en gång gifna spår
mot sitt mål, det fjerran drömda,
men i natt och mörker gömda.


Stormens jättevastar sopa
höga drifvor på dess stråt.
Hotfullt mörka moln sig hopa
framföre och efteråt.
Hemskt det gnisslar och det gnyr.
Ugnen eld och gnistor spyr.
Emot himlen rök och lågor
bilda dystra framtidsfrågor.

Nyss det en station har lemnat.
Ingen vet dock hvilken lott,
som kan vara tåget ämnadt,
innan nästa håll det nått.
Färden full af faror är.
Undergång är snar och när:
fordrar att en länk blott brister,
att en nit sin hållkraft mister.

Mäktigt det i rymden brusar,
verlden bäfvar i sin grund,
när det långa tåget rusar
fram i stjernlös midnattsstund.
På ditt anlete fall ner!
Det är *tidens tåg* du ser
brusa fram igenom verlden,
och du sjelf är med på färden.



Det är vår.

 ch solen skiner, och det är vår,
 och alla lundar sig löfva;
 då samlas fåglar i videsnår
 och vilja visorna öfva.
 En kärlekgud dem instruerar,
 hans englaskrud dem ej generar.
 Och vet man det, så kan man förstå
 hvad slag af visor de lära få. —

I menskohjertat det vaknar ock
 en vår med lundar, som löfvas,
 och i dess snår samlas ock en flock,
 som vill i visorna öfvas.
 Och äfven der står kärlekguden
 och sjunga lär i englaskruden.
 Och vet man det, så kan nog förstås
 hvad slag af visor, som der bestås.



Svanorna.

Der segla skilda, på Nilens vågor,
två vackra svanor, som hvita fågor,
och båda bära i slutet bröst
sitt eget qval och sin egen tröst.

Men se, då ville det Gud behaga
att här i världen en dag så laga
att, der de gunga på enslig våg,
den ena svanen den andra såg.

Med långa halsar de helsning byta.
De tycken vexla, och snart de knyta
bland lotusblommor vid palmkrönt strand
den första kärlekens ljufva band. —

Och sedan får man dem aldrig skåda
mer en och en, utan alltid båda:
två hvita segel på samma stråt,
två vackra skyar, som följas åt.

När solens strålar som hetast glöda,
tillsammans dela de dagens möda;
när qvällen dröjande faller på,
dess svalka dela de likaså.

Och när i vindlösa sommarnätter
Gud lifvets frön här i verlden sätter,
i täta vassarnas trygga hamn
de sofva ut i hvarandras famn. — —

De segla ännu på Nilens vågor,
men icke längre som hvita frågor.
Nu segla de såsom hvita svar
på hvad allt lif af behovet har.

Löftägten.

Och gossen, han sitter i björkens topp,
 vid roten sitter hans flicka.

— »Du käraste flicka, så kom då hit opp!
 Här vidgas ens själ och här växer ens hopp!
 Hvi tvekar du ännu? Kom hit till min sida,
 så vilja vi båda mot stormarna strida!»

Och flickan, hon sitter vid björkens rot,
 i toppen står hennes gosse.

— »Här nere, här når oss ej stormarnas hot,
 här har du ett hjerta att hvila dig mot.
 Du gosse, kom ner från ditt luftiga fäste,
 så bygga vi båda ett lugnare näste! —»

* * *

Hon satt ned vid roten, i toppen stod han,
 men aldrig i världen de fingo hvarann.

Det fina just.

Bland skogens dagrar, granrisdoft och qvitter
ett litet hämplingpar om våren sitter
och älskar just med hjertats första flamma,
och allt gör, rundt omkring dem, just detsamma.

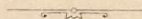
Hans unga hjertas kärlek sig förvillar
utefter hela skalan af hans drillar.
Ett litet qvitter då och då förklarar,
att hon hans hjertas djupa lust besvarar.

Han breder ut den vackra fjäderskruden
till ögonfägnad för den lilla bruden,
som sitter tyst och säll och skådar bara
hur vacker hennes hjertas vän kan vara.

Just som det höfs, då ännu här i lifvet
naturen icke upp- och nedvänd blifvit,
är han den ifriga, af eld betagna
och hon den väntande, tillbakadragna.

Ty det är tydligt nog naturens mening,
det fina just i själarnas förening
och hemligheten af all kärleks saga,
att han får gifva, och att hon får taga. — —

Bland skogens dagrar, granrisdoft och qvitter
ett litet hämplingpar om våren sitter
och qvittrar gladt i menskobarnens öra
hur också de i lifvet älska böra.



I kärlekssmedjan.

Lifvets evigt unga gosse,
alla hjertans mästersmed,
hammare- och tångbeväpnad
står i förskinn vid sitt städ.

Han en flickas hjerta hamrar
efter gammal form och snitt,
under det att hennes gosses
redan ligger färdigsmidt.

Att förenas han bestämt dem.
Om de passa knappt han vet.
Oftast hjertana väl sjelfva
icke bättre veta det.

Han är konstnär, har blott öga
för sin kärleks skönhetsmått,
och allt annat är för honom
här i verlden bisak blott.

Snart med gyllne tänger griper
sina båda konstverk han
och för in dem i sin äsja
för att lödas vid hvarann!

Härligt de bland kolen glöda.
Smedjan är af kärlek röd,
och i konstnärns vackra öga
brinner samma kärleks glöd. —

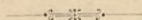
Lyckas han, då jubla alla,
ty han åstadkommit har
det som skönast här på jorden
ibland alla konstverk var. —

Lyckas han nu åter icke,
och slikt händer ofta nog,
när ett hjerta han för tidigt —
eller sent ur glöden tog,

ja, då har han gjort sig skyldig
till hvad den i verlden gör,
hvilken in i helgedomen
mordbrand ouppsåtligt för. —

Men en sådan farlig konstnär
borde fängslas, och det strax. —
Tusen gånger bunden, blef han
alltid friad hit till dags.

Första gosse eller flicka,
som vår vackra fånge ser,
löser hjertesmedens bojor
och hans frihet honom ger.



Svalan:

Jag, som i söder och i norr
byggt under skilda tak
och dervid samlat många rön,
vill lära dig en sak:

hur du skall bygga dig ett bo
i vårens kärleksdar,
som under höst och vintertid
har ljus och värme kvar. —

Af Herrens fruktan murar du
först grunden, ty du vet,
att intet ämne står emot
förgängelsen som det.

Af flit och ordning lägger du
se'n stockar hvarf på hvarf
och tager noga bort hvar bit,
hvare fins qvist och slarf.

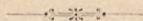
När så du har byggt lagom högt,
res tak öfver ditt bo,
res det till skydd för regn och storm,
af tillförsigt och tro.

I hvarje spricka, hvarje fog
drif omsorgs mossas varm
och sätt in hoppets ljusa glas
i hvarje fönsterkarm.

Och se'n för värme och mot köld
du skaffat dig en dörr,
så tänd upp kärlek på din härd,
om ej du gjort det förr.

Och när den brinner, för dit in
en maka huld och kär,
och hvad der mer nu tarvas kan,
af henne bäst du lär. — —

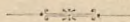
När se'n jag sjelf i vårlig nord
skall bygga bo härnäst,
så vet jag, under hvilket tak
jag bygger det som bäst.




Du egoist!

Du egoist, som flyger der
med ax i näbben och med hoppet
att finna någon lämplig plats,
der du kan ensam äta opp'et,

fy, skaffa dig en bättre fröjd!
Lär dig att älska och försaka!
Bygg dig ett bo på närmsta gren
och drag se'n ax till barn och maka!



Ett frieri.

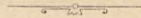
ch Fiskar-Kalle, han satt vid strand
och ferm och flink på sitt nät han band.
Och Fiskar-Stina, så varm och blid,
satt rodnande tätt invid.

— »Och vet du, Kalle, man undrar just
i bygden öfver din arbetslust,
och hvad som gjort af den störste tok
så der i en hast en klok.»

— »Så, Stina — tacka dem då därför
och vet, om du som de andra gör,
att den, som börjat att binda på
ett lyckonät, sker det så.»

— »Ett lyckonät, hvad är det för ett?
Ett slikt jag aldrig i världen sett!»
— »Jo, det är ett, hvarmed jag kan dra
ur sjön hvad jag helst vill ha.»

- »Och hvem har lärt dig att binda det?»
- »Den fisk jag fångar, så vidt jag vet!»
- »Hvem är den fisken så rar och fin?»
- »Den fisken är du, Kristin.»



Med blommor i kruka

till Elsa R.

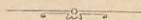
Y et du, att kyssarna i går
du gaf mig tog jag hem,
der genast i en kruka jag
försigtigt satte dem.

Och kan du tänka dig, då jag
i morse vaknar opp,
min fröjd, när jag får se, att de
re'n skjutit blad och knopp.

Nog visste jag, att hvad man sår
i kärlek, fort slår ut,
men att det kunde gå så fort,
jag aldrig tänkt förut.

Tag nu och vårda ömt de små,
som födts så oförtänt,
och kom i håg, att det är du,
som lifvet åt dem skänkt!

Emellertid låt ej en hvar
af dina kyssar få,
ty icke hvar och en, som jag,
kan dem i kruka så.



Ouppskuret.

Jag kan ej lida mycket lästa böcker
och mycket lästa själar likaså.
De, hvori redan hela världen bläddrat,
få helst för mig på sina hyllor stå.

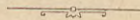
En vacker tanke älskar jag att läsa
ifrån ett blad, som inga fläckar fått,
liksom jag älskar röna ädla känslor
ifrån ett sinne, som är rent och godt.

Ger man mig därför böcker, ber jag alltid
få ouppskurna. Och det är mitt hopp,
att, om en gång Gud skänker mig ett hjerta,
han ger mig ett, som ingen skurit opp.

På förslaget.

Två starar blott på samma qvist,
i färd att ta en fluga!
Då måste det visst vara brist
på sökande, som duga.

Ty eljest är det alltid tre,
som på förslaget sättas
för att på samma brödbit se,
hvarmed blott en kan mättas.



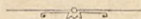
Min sång.

På stadens bullersamma torg,
der tappas månet ax,
och liten gråsparf färdig är
att plocka upp det strax.

Väl finner han ej alltid lön
för möda och besvär,
ty i de allra flesta fall
urtröskadt axet är.

Men med sitt fynd han svingar glad
högt öfver tak och torn
och hoppas jemt, att i hvart ax
det gömmer sig ett korn.

Du lilla, lätt bedragna slarf,
när blir du vis en gång? —
Ditt öde dela flera dock,
exempelvis — min sång!





1001847576

Förut har utkommit:

MODERSKÄRLEKENS MYSTÈR.

DIKT

AF

VIKTOR MOLL.

ANDRA UPPLAGAN.

Pris: 1 krona.